

Instructional Leadership Effects on the Inclusive Educational Management of School Administrations under Pattani Primary Educational Service Area Offices

Jirapa Tiswong

M.Ed. (Educational Administration), Graduate Student
Department of Educational Administration, Faculty of Education
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Chawalit Kerdtip

Ed.D. (Educational Administration), Assistant Professor
Department of Educational Administration, Faculty of Education
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of instructional leadership of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices 2) to study the level of inclusive education of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices and 3) to study the instructional leadership effecting inclusive education of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices. The research sample were 139 school administrators of Pattani Primary Educational Service Area Offices. The data instrument was a five rating scale questionnaire. The reliability of the instructional leadership questionnaire was .818 and the reliability of inclusive educational management questionnaire was .849. The statistics used for data analysis were percentage, arithmetic mean, standard deviation and multiple regression coefficients.

The findings were summarized as follows: 1) the level of instructional leadership of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices were high level 2) the level of inclusive education of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices were high level and 3) the academic leadership effecting inclusive education of school administrators under Pattani Primary Educational Service Area Offices 68.6 percent.

Keywords: Instructional leadership, Inclusive education, Pattani Primary Educational Service Area Offices, School administrators

ภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

จิราภา ทิศวงศ์

ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา), นักศึกษาปริญญาโท
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ชวลิต เกิดทิพย์

ศษ.ด.(การบริหารการศึกษา), ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี 3) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี จำนวน 139 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .818 และแบบสอบถามการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .849 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีมีการบริหารจัดการเรียนรวม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนองค์ประกอบการนิเทศภายใน การกำหนดวิสัยทัศน์ และการพัฒนาหลักสูตรมีความสามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ร้อยละ 68.6

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการเรียนรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียน

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แสดงเจตนารมณ์ในการยกระดับการศึกษาของประชาชนให้สูงขึ้น โดยกำหนดสิทธิและโอกาสของประชาชนในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เด็กและเยาวชนพิการทุกประเภทมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่กล่าวถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในการได้รับโอกาส และบริการทางการศึกษาในทุกระบบและทุกรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ และได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้มีความสุขตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในปี 2543 ได้มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมติคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ได้มีนโยบายคนพิการทุกคนอยากเรียนต้องได้เรียนโดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งได้จัดระบบโครงสร้างการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการ และปรับปรุงระบบบริหารจัดการการศึกษาเพื่อคนพิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545) เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในต่างประเทศ ที่เปิดโอกาสให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง

แนวคิดทางการศึกษาที่เรียกว่า การเรียนรวม (Inclusion) หรือการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) มีขึ้นในปี ค.ศ. 1990 หรือ พ.ศ. 2533 ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กทั่วไปหรือเด็กคนใดเป็นเด็กพิการเด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพาเข้ามาโรงเรียนทางโรงเรียนจะต้องรับและจะต้องจัดการศึกษาให้เหมาะสมการเรียนรวมยังมีความหมายไปถึงการศึกษาที่ไม่แบ่งแยกระดับชั้น เช่น อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ตลอดจนการดำรงชีพของคนในสังคม เมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องดำเนินไปในลักษณะ “รวมกัน” ที่ทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ทุกคนยอมรับซึ่งกันและกัน ทุกคนยอมรับว่ามี “ผู้พิการ” อยู่ในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่ต้องใช้ชีวิตร่วมกันกับ

คนปกติโดยไม่มีการแบ่งแยก การเรียนรวมจึงเป็นคำที่กล่าวขวัญกันมากในวงการการศึกษาพิเศษในประเทศตะวันตก ซึ่งความหมายของการเรียนรวมสอดคล้องกับคำว่า การศึกษาเพื่อทุกคน (Education for All) ตามปฏิญญาขององค์การการศึกษาและวัฒนธรรมสหประชาชาติ (UNESCO) แนวคิดการเรียนรวมนี้จึงได้แพร่กระจายไปยังประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลก เช่น นโยบายการเรียนรวมในประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสหราชอาณาจักรที่กำหนดเป็นมาตรการให้โรงเรียนเริ่มปฏิบัติตาม (UNESCO, 2004) การพัฒนาดนตรีเป็นหัวใจที่สำคัญของการพัฒนาการศึกษา ปรัชญาการศึกษาพิเศษเป็นที่ยอมรับกันว่าไม่มีสังคมใดไร้คนพิการ ดังนั้นเมื่อคนพิการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่สามารถขจัดคนพิการออกไปจากสังคมได้จึงควรเตรียมผู้พิการตั้งแต่เยาว์วัย ให้มีความพร้อมที่จะดำรงชีพอยู่ในสังคมได้ เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรมีสิทธิได้รับการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กปกติ ดังนั้นเมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้วก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษด้วย เพื่อช่วยให้เด็กมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข (ผดุง อารยะวิญญู, 2542) ผู้บริหารโรงเรียนจึงเป็นบุคลากรหลักที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จ ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความเป็นภาวะผู้นำ พฤติกรรมที่ผู้นำแสดงออกในรูปแบบของกระบวนการ ความสามารถหรือกิจกรรม ซึ่งก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่น โดยที่บุคคลอื่นจะคล้อยตามหรือปฏิบัติตาม เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง (อาคม วัดโธสง, 2547) ตามแนวคิดของเฮอร์เชย์และบลิงชาร์ด (Hersey and Blanchard, 1982) พบว่าภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นต้องอาศัยปัจจัยสำคัญสามประการคือ ผู้นำ (Leader) ผู้ตาม (Follower) และสถานการณ์ (Situation) จากแนวคิดนี้ ภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นได้ทุกขณะไม่ว่าจะเป็นองค์การใดหรือประเภทใด บทบาทของภาวะผู้นำของโรงเรียน ควรมีลักษณะเป็นตัวแทนในทุกสถานการณ์ เป็นนักพูดที่ดี เป็นนักเจรจาต่อรอง มีความสามารถที่จะสอนทีมงาน เป็นผู้ที่สามารถสร้างทีมงานได้ สามารถแก้ปัญหาด้านเทคนิคได้ เป็นผู้ให้คำแนะนำ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เชิงวิเคราะห์ มีความรู้ความสามารถด้านการประกอบการ การพัฒนาเปลี่ยนแปลง

(รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544) ในการบริหารโรงเรียน หัวใจที่สำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียนคือ “ภาวะผู้นำทางวิชาการ” ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการนำและการบริหารบุคคลในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้กระทำหรือจัดกิจกรรมด้านวิชาการและกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จทำให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ และแสดงบทบาทให้ชัดเจนในด้านคุณลักษณะและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมในการดำเนินการใช้ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนและงานด้านวิชาการ พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุน และโน้มน้าวใจในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกำหนดภารกิจของโรงเรียน การพัฒนาการเรียนการสอน และการสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีผู้นำที่พร้อมเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์และเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันแม้ความสามารถของเด็กแต่ละคนจะแตกต่างกันก็ตาม (จุฑามาศ อินนามเพ็ง, 2552) การแสดงพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญเดียวที่มีพลังสูงสุดในการกำหนดประสิทธิผลของโรงเรียนและกำหนดประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียนด้วย (Duke, 1987 และถวิล มาตรฐาน, 2545) และผู้บริหารโรงเรียนช่วยให้สมาชิกของโรงเรียนมีความกระจำจืดในทิศทางการจัดการศึกษาจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม จัดหาเทคโนโลยีและทรัพยากร รวมทั้งสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้เรียนอย่างกระตือรือร้นและมีความสุข ตลอดจนพัฒนาและสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารโรงเรียนจะเป็นผู้นำเพื่อความเป็นเลิศของระบบโรงเรียน (ถวิล มาตรฐาน, 2545) ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องคำนึงถึงจุดหมายเพื่อนำโรงเรียนให้บรรลุทั้งเป้าหมายของการบริหารโรงเรียน และบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

จากความเป็นมาที่กล่าวมาข้างต้น ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

ต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีอีกทั้งการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานีมีโรงเรียนที่จัดการเรียนรวมจำนวนมาก เป็นการจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กปกติ ผู้วิจัยสนใจศึกษาว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสามารถสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี
3. เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้กำหนดระเบียบ วิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม มีการบริหารจัดการเรียนรวม ซึ่งอยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี จำนวน 139 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างมีสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) โดยใช้

การเทียบสัดส่วนประชากรตามสัดส่วนของจำนวนผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละเขต เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างกระจาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และแบบสอบถามการบริการจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ 1) ตรวจสอบการแจกแจงของกลุ่มประชากร (Normality) ด้วยสถิติทดสอบ Kolmogorov - Smirnov 2) ตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (Linearity) 3) ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) 4) ตรวจสอบความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนทุกค่าการสังเกตที่เกิดจากการพยากรณ์ (Homoscedasticity) และ 5) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จากการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นทั้ง 5 ข้อ

จึงสรุปได้ว่า เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น จำนวน 4 ข้อ จากทั้งหมด 5 ข้อจึงนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในลำดับต่อไป

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยตามลำดับดังนี้

1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี มีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = .383) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = .355) และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .430) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ด้านการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .546) มีภาวะผู้นำทางวิชาการต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีโดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ
1. การกำหนดวิสัยทัศน์	4.57	.355	มากที่สุด
2. การพัฒนาหลักสูตร	4.43	.508	มาก
3. การนิเทศภายใน	4.35	.546	มาก
4. การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	4.46	.479	มาก
5. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ	4.64	.430	มากที่สุด
รวม	4.49	.383	มาก

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ สร้างบรรยากาศวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน สถานที่ปลอดภัย

และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อีกทั้งโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ถือได้ว่าเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียน ต้องคำนึงถึงวัฒนธรรม

ความหลากหลาย และมีการจัดการศึกษาตามแนวทาง พหุวัฒนธรรมซึ่ง Banks (1993) ได้ให้ความหมายของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมไว้ว่าเป็นการศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อให้เกิดโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันในหมู่ผู้เรียนที่มาจากเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ฐานะทางสังคม และวัฒนธรรมที่ต่างกัน จุดมุ่งหมายหลักอีกประการหนึ่งของการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมที่ Banks กล่าวถึงก็คือ เพื่อช่วยให้นักเรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะรวมถึงทัศนคติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่เป็นประชาธิปไตยและมีความหลากหลาย โดยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกลมกลืนกับสิ่งแวดล้อม และความต้องการของนักเรียน ด้วยการบูรณาการเพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับความเสมอภาคในการเรียน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนเพื่อนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียนที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ชัดเจน เป็นบุคคลที่สร้างความเข้าใจให้กับครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในเรื่องการจัดการเรียนรวม สอดคล้องกับ วิรุฬห์จิต ไบลี (2547) กล่าวว่าผู้บริหารที่มีผู้นำทางวิชาการต้องมีมุมมองและมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจที่ชัดเจนในการพัฒนาโรงเรียนทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของโรงเรียนที่

ส่งเสริมการจัดการศึกษาเรียนรวมที่ชัดเจน มีบทบาทในการริเริ่มส่งเสริมทางการเรียนการสอนที่พัฒนาเด็กที่มีความจำเป็นพิเศษในโรงเรียน อีกทั้งผลการวิจัยยังพบว่าด้านการนิเทศภายใน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น อาจเนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนยังขาดความชำนาญในการนิเทศแนวทางการนิเทศไม่ชัดเจน ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรวม เพื่อให้ดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนเป็นไปอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาโรงเรียนในด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่ช่วยทำให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียน

2) ระดับการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี มีระดับการบริหารจัดการเรียนรวมโดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.36, S.D. = .445$) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.51, S.D. = .415$) อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ด้านการสนับสนุนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ($\bar{X} = 4.14, S.D. = .652$) มีการบริหารจัดการเรียนรวมต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีโดยรวมและรายด้าน

การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับการบริหารจัดการเรียนรวม
1. การกำหนดเป้าหมายการจัดการเรียนรวม	4.38	.510	มาก
2. การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวม	4.51	.415	มากที่สุด
3. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรวม	4.42	.523	มาก
4. การนิเทศการจัดการเรียนรวม	4.38	.541	มาก
5. การสนับสนุนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม	4.14	.652	มาก
รวม	4.36	.445	มาก

การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรวมมากที่สุด มีการส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมในรูปแบบที่เหมาะสม สนับสนุนและพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการคัดกรองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนนอกห้องเรียนและในห้องเรียน ที่มีส่วนในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ อีกทั้งมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรวมให้มีขีดจำกัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้น้อยที่สุด ในการจัดการเรียนรวมให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการเรียนรวมบรรลุเป้าหมาย เป็นไปตามทฤษฎีริบเบอร์แบนด์ (2007, อ้างถึงใน กิ่งเพชร ส่งเสริม, 2552) ทฤษฎีนี้เน้นการช่วยเหลือ (Accommodation) การปรับเปลี่ยน (Modification) และการดัดแปลง (Adaptation) เพื่อนำไปสู่การจัดการสอนให้เด็กที่มีความสามารถแตกต่างกัน แต่สามารถเรียนไปด้วยกันตามระบบของการจัดการเรียนรวมการช่วยเหลือ การปรับเปลี่ยนและการดัดแปลง เป็นวิธีการที่แสดงให้เห็นถึงการช่วยให้นักเรียนทุกคนในชั้นเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยกันได้ถึงแม้ว่าจะมีความสามารถที่แตกต่างกันหลายหลาย

อีกทั้งผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการสนับสนุนเครือข่ายการจัดการเรียนรวมยังเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ผู้บริหารโรงเรียนยังขาดในส่วนการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่จัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมในการดำเนินการของโรงเรียนจัดการเรียนรวมควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้มีศักยภาพ ให้สามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ ตามแนวคิดของ Erwin (อ้างถึงใน ยุพาพร รูปงาม, 2546) ได้ให้แนวคิดการมีส่วนร่วมของ

เครือข่ายไว้ว่า คือกระบวนการให้บุคคลเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ตัดสินใจ แก้ไขปัญหา เน้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของบุคคลองค์กร ที่มีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนให้โรงเรียนที่จัดการเรียนรวม ดำเนินการสร้างเครือข่ายให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี มีการบริหารจัดการเรียนรวมที่ส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม แต่ยังคงต้องพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้การจัดการเรียนรวมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งผลกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับสิทธิโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพ และเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการเรียนรวมให้เกิดผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชน

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีได้แก่ การนิเทศภายใน สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .626 หรือร้อยละ 62.6 เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การกำหนดวิสัยทัศน์ แสดงให้สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .669 หรือร้อยละ 66.9 และเมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์การพัฒนาหลักสูตร แสดงให้สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .686 หรือร้อยละ 68.6 ดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) และการทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมพัทธ์ด้วยค่า F ของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

ตัวแปร	R	R ²	Adjusted R ²	SE _b	F	Sig
การนิเทศภายใน	.791	.626	.623	.27319	228.857**	.000
การนิเทศภายใน,การกำหนดวิสัยทัศน์	.818	.669	.664	.25784	137.350**	.000
การนิเทศภายใน,การกำหนดวิสัยทัศน์,การพัฒนาหลักสูตร	.828	.686	.679	.25205	98.265**	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P<0.01)

ในการสร้างสมการพยากรณ์ ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำตัวแปรที่ดีที่สุดมาสร้างสมการถดถอย โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (B) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) ดังปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ของภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

ตัวแปรพยากรณ์	คะแนนดิบ		คะแนนมาตรฐาน	t	Sig
	B	Std.Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	.629	.279	-	2.259	.025
การนิเทศภายใน (X3)	.408	.067	.501	6.116**	.000
การกำหนดวิสัยทัศน์ (X1)	.224	.078	.178	2.863**	.005
การพัฒนาหลักสูตร (X2)	.212	.078	.242	2.706**	.008

R = .828 , R² = .686 , Adjusted R² = .679 , S.E.b = . 25205 , F = 98.265

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (P < 0.01)

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน พบว่ามีตัวแปรพยากรณ์สำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียน เพียง 3 ตัวแปร จากทั้งหมด 5 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรการนิเทศภายใน (B = .408, P = .000) ตัวแปรการกำหนดวิสัยทัศน์ (B = .224, P = .005) และตัวแปรการพัฒนาหลักสูตร (B = .212,

P = .008) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ตัวแปรนี้ พบว่า ตัวแปรการนิเทศภายในส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมมากกว่าตัวแปรการกำหนดวิสัยทัศน์ และตัวแปรการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .629 + .408 (X_3) + .224 (X_1)** + .212 (X_2)**$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .501 (X_3) + .178 (X_1)** + .242 (X_2)**$$

ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ได้แก่ ด้านการนิเทศภายใน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร เช่นเดียวกับปรัชญาของการเรียนรวม (ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์, 2550) กล่าวว่า การเรียนรวมเป็นการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันเน้นโอกาสทางการศึกษาและความหลากหลาย การใช้ชีวิตด้วยการพึ่งพาอาศัยกันเรียนด้วยกันโดยไม่มีการแบ่งแยก ซึ่งนับว่าเป็นการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพชีวิตจริงที่มนุษย์ต้องใช้ชีวิตกับผู้อื่นในสังคมที่มีความแตกต่าง ผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีการสนับสนุนการจัดการเรียนรวมและการสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทาย มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ตามแนวคิดการจัดการเรียนรวม (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2557) ว่าด้วยผู้บริหารโรงเรียนควรจัดเวลาให้ครูได้พบปะกัน เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ปัญหากระบวนการจัดการเรียนการสอน กระตุ้นการปฏิบัติงานของครู สนับสนุนด้านการจัดการกระบวนการเรียนการสอน อีกทั้งกระตุ้นให้การเรียนรวมเกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ครู และชุมชน มีส่วนร่วมในการช่วยส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนรวม ศึกษา นโยบาย แนวทางการจัดการเรียนรวม นำมากำหนดวิสัยทัศน์ สร้างกรอบการทำงานที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนรวมดำเนินงานตามกรอบแนวทางที่ได้บรรจุไว้ตามที่กำหนด และพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ต้องมีการปรับหลักสูตรแกนกลางให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กแต่ละคน พัฒนาหลักสูตรการสอนที่มีความท้าทายสำหรับเด็กทุกคน และในส่วนของ การประเมินผลต้องจัดขึ้นเพื่อเด็กที่มีความต้องการหลากหลาย ต้องอยู่บนความสนใจ เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ของเด็ก มีการยืดหยุ่นตามความแตกต่าง

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการเรียนรวมจำเป็นต้องมีการนิเทศภายใน เข้ามามีส่วนในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพช่วยให้การบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดการขับเคลื่อน ประกอบกับการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรวม ยังเป็นส่วนที่ช่วยให้การบริหารจัดการเรียนรวมมีทิศทางในการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาเทียบเท่ากับนักเรียนทั่วไป และอีกทั้งการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน ยังมีการจัดกระบวนการเรียนการสอน ที่ยืดหยุ่นตามความแตกต่างและลีลาการเรียนรู้ของผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีภาวะผู้นำทางวิชาการ และให้ความสำคัญในด้านการนิเทศภายใน ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรวมให้เกิดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะระดับโรงเรียนจัดการเรียนรวมสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี

1) ผู้บริหารโรงเรียนควรวิเคราะห์ความต้องการของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษา

2) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการปรับหลักสูตร

ของสถานศึกษาให้รองรับการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3) ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการพัฒนาการนิเทศภายในให้เกิดความเชี่ยวชาญในด้านการจัดการเรียนรวม

4) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูควรทำการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียน

5) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการแนะแนวการเรียนต่อให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหลังจากสำเร็จการศึกษา ให้ศึกษาในระดับที่สูงต่อไป

1.2 ข้อเสนอแนะระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานีควรกำหนดนโยบายความแตกต่างของผู้เรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดสิทธิและโอกาสเด็กและเยาวชนพิการ ทุกประเภท มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษอย่างทั่วถึง และแนวคิดพหุวัฒนธรรมศึกษาที่เน้นให้มีการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2) ควรร่วมมือกับศูนย์การศึกษาพิเศษหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ผ่านการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม สร้างเจตคติที่ดีแก่ครูและผู้บริหารโรงเรียน สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในโรงเรียน

3) ควรส่งเสริมและควรให้มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องที่มีการจัดการเรียนรวม หรือโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม และ

ควรส่งเสริมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างแท้จริง

1.3 ข้อเสนอแนะหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1) สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ควรเข้ามาจับทาบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ในด้านงบประมาณ โครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนานักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

2) สำนักพัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ควรให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยการสำรวจจำนวนนักเรียนและจัดสรรสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับโรงเรียน เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรวม

3) ศูนย์การศึกษาพิเศษควรมีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง

4) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษควรจัดทำแนวทางการประสานความร่วมมือ หรือส่งต่อให้มีความชัดเจน และเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้อย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการบริหารเรียนรวมของโรงเรียนในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการเรียนรวมในสถานศึกษาที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2.3 ควรศึกษาแนวทางการสร้างความร่วมมือขององค์กรที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเรียนรวมให้กับโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

2.4 ควรพัฒนานโยบายการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน และคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- กิ่งเพชร ส่งเสริม. (2552). *การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรวมแบบคละชั้นที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา*. ปริญญาโท การศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ถวิล มาตรเยี่ยม. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนเป็นฐานบริหารจัดการ*. กรุงเทพฯ : เสมาธรรม.
- เบญจมา ชลธารินทร์. (2546). *คู่มือการบริหารจัดการเรียนรวมตามโครงสร้างซีที (SEAT)*. กรุงเทพฯ : เพทายการพิมพ์.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ*. กรุงเทพฯ : แวนแก้ว.
- ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์. (2550). *แนวทางการจัดการเรียนรวม (Guidelines for Inclusion)*. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์
- ยุทธ โภยวรรณ. (2555). *หลักสถิติวิจัยและการใช้โปรแกรม SPSS*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรุฬห์จิต ไบลี. (2547). *ภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองบัวลำพู เขต 1-2*. ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สมเด็จ อธิธา. (2549). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการเรียนรวมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5*. ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). *การเรียนรวม:แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). *นโยบายที่เร่งรัดการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2556). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาด้านแบบการเรียนรวม (Inclusive School)*. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2557). *ขอช่วยกลุ่มงานพัฒนาการศึกษาพิเศษ (การจัดการเรียนรวม)*. กรุงเทพฯ : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ.
- สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2547). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อาคม วัดโสง. (2547). *หน้าที่ผู้นำในการบริหารการศึกษา*. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Bossert, S. T. (1988). *School Effects. (Boyan, N. J., Ed.) Handbook of research on education administration : A Project of the American Educational Research Association*. New York : Longman.
- Duk, D.L. (1987). *School leadership and instructional improvement*. New York : Random House.
- Hersey, P., & Blanchard, K. H. (1982). *Management of organization behavior : Utilizing human resource*. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall.
- Stubbs, S. (2002). *Inclusive Education : Where there are few resources*. Gronland, Norway : the Atlas - Alliance.
- UNESCO. (2004). *Changing Teaching Practices : using curriculum differentiation to respond to students' diversity*. France : de Fontenot.